

Jens Bech, skrivstovustjóri í danska heilsumálaráðnum um kanningina av føroyska sjúkráhusverkinum:

Hugsa fyrst og fremst um sjúklingin

– Vit fara at leggja fram loysnir og fakligar metingar, sum í hvørshæðum byggja á, hvat er best fyri sjúklingin, sigur Jens Bech, skrivstovustjóri í danska heilsumálaráðnum, í sambandi við, at danir nú fara at kanná føroyska heilsuverkið.

Hann sigur, at fakliga ráðgevingin má fyrihalda seg til føroyska ynskið um, at tað skulu vera trý sjúkráhus. Men hann leggur tó dent á, at faklig ráðgeving kann ongantíð verða avmarkað. – Tað verður einki, sum vit ikki fara at hyggja eftir.

Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við Jens Bech.

Nú um dagarnar gav danski heilsumálaráðharrin Torben Lund heilsumálaráðnum boð um at fara undir nógv umrøddu kanningina av tí føroyska heilsuverkinum. Hesum boðaði hann føroyska starvsfelaga sínum, Jóhannes Eidesgaard, frá í farnu viku.

Jens Bech, skrivstovustjóri í heilsumálaráðnum, sigur við Sosialin, at teir byrja arbeidd eftir summarríttidina og fer tað at taka nakrar mánaðir.

Settur er ein arbeiðsbólkur at taka sær av kanningini. Í honum eru Jørgen Varder, stjóri í heilsumálaráðnum, Jens Bech, skrivstovustjóri, Per Rønne Nielsen, fulltrúi, læknastrykin á Ríkishospitalinum Buchardt Hansen, Lunde Neergaard, yvirlækni í Heilsustýrinum, Høgni Joensen, sjúkráhusstjóri og Johnny Winther-Holbech, deildarstjóri í Tinganesi.

Tað verður hesin ráðgevarabólkurin, sum kemur at gera meginpartin av kanningararbeiðinum.

Tallíð á sjúkráhusum

Nú verður nógv tosað um í Føroyum, antin vit skulu varðveita øll trý sjúkráhusini ella vit eiga at leggja okkum eftir at hava eitt væl-virkandi sentralsjúkráhus, spurdu vit Jens Bech, hvussu ráðgevaranevndin fer at fyrihalda sær til tann spurningin!

– Hattar er so eisini nakað, sum ráðgevarabólkurin fer at víðgera. Tað verður einki, sum vit ikki fara at hyggja eftir.

– Men er tað ikki soleiðis, at tit hava fingið eina rættiliga bundna uppgávu,

sum sigur, at kanningin skal gerast út frá tí grundarlag, at tað framhaldandi skulu vera trý sjúkráhus í Føroyum!

– Vit ganga sjálvandi út frá, at viðurskiftini eru, sum tey eru. Men ráðgevarabólkurin verður fyrst noyddur til at meta um alla støðuna. Tað eru jú trý sjúkráhus í Føroyum, og tí mugu tey koma við hvør síni meting av, hvussu hesi kunnu virka saman.

Ikki politiskar metingar

Jens Bech leggur stóran dent á, at ráðgevarabólkurin ikki fer at koma við nøkrum politiskum metingum. Tað verður ein faklig analysulýsing av, hvussu heilsuverkið virkar í dag, um tað er tíðarhóskandi, og um tænastan er nóg góð.

Jens Bech vísir annars á, at tað ber ikki til at sita í einum filabeinstorni í Danmark og frammanundan siga, hvussu skipanin skal siggja út. – Vit eru noydd at koma til Føroya og tos við nøkur av lyklafólkunum og gera analysur av øllum, áðrenn vit kunnu siga nakað.

Hann sigur annars, at tað er rætt, at tað í arbeiðssetninginum (kommisiorium) stendur, at tað eru trý sjúkráhus í Føroyum.

– Metir tú, at hetta avmarkar møguleikarnar hjá tykkum at gera eina frágreiðing, sum kannar allar møguleikar og harvið fær optimalt burtúr?

– Tað er ov tíðliga at siga. Men tað er greitt, at faklig ráðgeving kann ongantíð verða avmarkað, men tað er eisini greitt, at vit ganga út frá, at tað eru trý sjúkráhus, og so má ein vita, um ein fær

tað at hanga saman og hvussu.

Sannroyndir á borðið

– Nú hevur gongdin verið tann í øðrum londum eitt nú í Danmark, at tey smærri sjúkráhusini eru niðurlögð ella desideraða sjúkráhus-virksemið á teimum skert og størri dentur er lagdur á at sentralisera ta dýru og spesialiseraðu sjúkráhusviðgerðina.

Hvussu kennist tað so at skula gera eina kanning av tí føroyska sjúkráhusverkinum, har tað longu frammanundan er sett við sum treyt, at tað skulu vera trý sjúkráhus, kosta hvat tað kosta vil?

– Tað dugi eg ikki at siga nú. Men vit skulu gera eina fakliga kanning, sum fer at byggja á fakligar premissur.

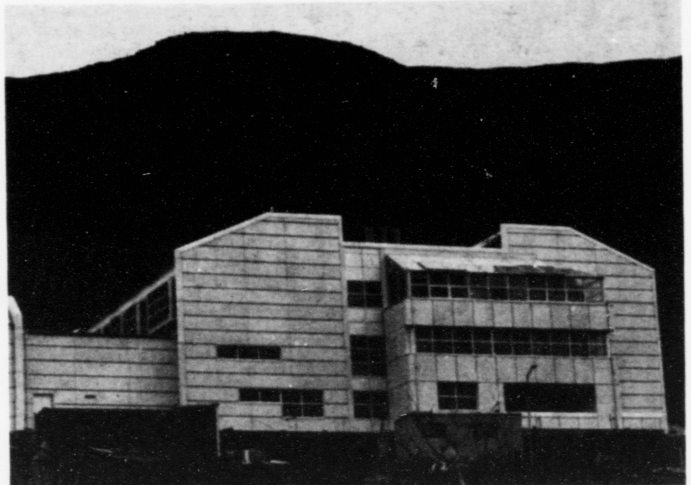
Hypotektisk støða

– Men hava tit loyvi til at koma til eina niðursøðu, sum sigur, at tað tænið føroyska samfelagnum og sjúklingunum best, um tað mesta av sjúkráhusviðgerðini verður savnað á einum stað í framtíðini?

– Eg haldi tað er torført at tosa um slíkar hypotektiskar støður, men tað er greitt, at fakliga ráðgevingin, sum vit skulu koma við, má fyrihalda seg til ynskið um, at tað skulu vera trý sjúkráhus so ella so.

– Men hava tit ikki tá reini fakliga góðtíkið at gera eina ófullgigjaða kanning av føroyska sjúkráhusverkinum – eina kanning, sum í veruleikanum ikki 100% lýsir allar framtíðar møguleikar?

– Lat meg siga tað soleiðis. Um arbeiðsbólkurin ikki

Fakliga ráðgevingin fer at halda seg til ta sannroynd, at tað eru trý sjúkráhus í Føroyum

heldur, at hann kann koma við eini skilagðari ráðgeving út frá møgulegum avmarkingum í kommisiorium, so fer hann at siga tað.

– Fara tit so at gera vart við tað undir kanningini?

– Tað verða vit noyddir til. Meina vit, at vit ikki eru førir fyri at liva upp til arbeiðssetningin, so má arbeiðsbólkurin sjálvandi gera vart við tað. Tað fer tíðin so at vísa. Arbeiðsbólkurin hevur annars ikki tikið støðu til kommisiorium í so máta og sagt nakað um, at vit ikki kunnu arbeiða innan ætlaða karmin.

Sjúklingurin í fokus

Jens Bech sigur víðari, at tað hevði minkað um trúvirðið av eini kanning hjá einum fakligum bólki, um ein í forðond meinti, at ein hevur nøkur úrslit.

– Men um nú kanningar tykkara fara at vísa, at Føroyar og ikki minst sjúklingarnir høvdu fingið mest burtúr úr játtanunum til sjúkráhusverkið við bert at hava eitt desiderað sjúkráhus, kemur tað so við í niðursøðu tykkara?

– Hattar er jú ein hypotektiskur spurningur. Eg kann bert siga so mikið, at vit fara at leggja fram loysnir og fakligar metingar, sum í hvørshæðum byggja á, hvat er best fyri sjúklingin.

– Heldur tú annars, at arbeiðssetningurin er skilagður?

– Ráðharrin hevur sagt, at hetta skulu vit arbeiða við, og tí er eingin ivi um tað.

Jens Bech sigur annars, at tað er torført hjá sær at siga nakað meira greitt um hesar spurningar nú, tí ráðgevarabólkurin hevur enn ikki havt fund. Eftanin er at mótast í Føroyum fyrst í august mánaði.

Ríkishospitalið og sergreinar

Vit spurdu hann í hvussu

stóran mun vit í framtíðini eiga at senda sjúklingar til Ríkishospitalið.

– Tað hevur sjálvandi nógv at siga fyri sjúklingin, at hann kann fá eina góða viðgerð nærhendis har hann býr, og har hetta letur seg gera. Men fortreytin er so tann, at henda viðgerð er tíðarhóskandi og kann gerast á fíggarligum forsvarligum støði. Trupulleikin er tann, tá vit tosa um sera spesialiseraða viðgerð, at hon krevur stórt tal av sjúklingum. Ein kann t.d. siga, at tað ber ikki til at hava strálivíðgerð í Føroyum. Og tað er tí greitt, at tað er nógv, sum ikki kann gerast, har fólkatalið bert er 47.000.

Ein kann sjálvandi fá eina góðan lækna við hollum royndum at arbeiða í Føroyum við hasum specialinum, men tað gongur so heldur ikki long tíð, til trot á sjúklingum ger, at galdandi lækni ikki verður nóg dugnaligur. Hetta haldi eg er rættiliga avgerandi, tá vit tosa um ávísar sergreinar, og tí er tað greitt, at tað fara at verða víðgerðir, sum ikki kunnu vera í Føroyum.

Dansk Sygehusinstitut

Vit spurdu Jens Bech, um hann hevur lisið frágreiðingina, sum Dansk Sygehusinstitut gjørdi av føroyska sjúkráhusverkinum, og hvørja viðmerking hann hevur til hana!

– Eg havi lisið hana og kann bert siga, at har stendur nógv um føroyska sjúkráhusverkið, sum er vert at vita. Men tey ítøkiligu uppskotini hon kemur til vil eg ikki gera viðmerkingar til, fyrr enn eg havi verið í Føroyum og kunnað meg um viðurskiftini.

– Men kennist tað ikki sum um tit nú í stóran mun skulu til at gera eitt arbeiði, sum longu er gjørt?

– Nú hava vit tað best hugandi ekspertisuna til at gera

eina kanning við m.a. læknastrykinum á Ríkishospitalinum og fólk frá Heilsustýrinum, og hetta kann ikki heilt sammetast við Dansk Sygehusinstitut.

– Kunnu vit tá rokna við at fáa eina betri og meira fullgigjaða frágreiðing frá tykkum enn hana, sum Dansk Sygehusinstitut gjørdi?

– Tað er torført at siga. Eg kann siga tað soleiðis, at tað verður torført at seta fingrarnar á tað sakliga og fakliga innihaldið í okkara komandi frágreiðing, tá hugsað verður um, hvussu ráðgevarabólkurin er samansettur.

Gongdin í Danmark

Vit spurdu Jens Bech, hvør orsøkin er til, at nógv av teimum smærri sjúkráhusunum í Danmark verða niðurlögð!

– Sjúkráhusviðgerðin verður meira og meira specialiserað, og tað sum er minni kompliserað verður gjørt á sjúkráhusi í stóðugt minni mun. Tað merkir, at tað má vera eitt størri samspæl millum tey størri specialini, og fyri at ein sjúklingur kann fá eina hóskandi viðgerð, tá hann er álvarsliga sjúkur, má ein hava fleiri av sergreinunum á sama stað. Og hetta vita vit ber ikki so væl til at varðveita, tá talan er um minni eindir.

Metir Jens Bech uppgávuna at kanná føroyska sjúkráhusverkið at vera eina spennandi uppgávu!

– Tað er altíð á hugavert at arbeiða við heilsumálum og siggja til, at tingini virka væl, og her hugsi eg meira um sjúklingin enn um tey, sum arbeiða í sjúkráhusverkinum.